

TOPLUMSAL CİNSİYET VE İSTANBUL SÖZLEŞMESİYLE İLGİLİ TARTIŞMALARA DAİR BASIN AÇIKLAMASI

Son zamanlarda toplumsal cinsiyet kavramı ve bu kavramın merkeze alındığı uluslararası bir siyasi belge olan "*Kadınlara Yönelik Şiddet ve Aile İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesi (İstanbul Sözleşmesi)*" kamuoyunda tartışılabilir hale gelmiştir. Fakat bu tartışmanın sağlıklı bir atmosferde yürütüldüğünü söylemek mümkün değildir. Bunun başlıca sebebi, toplumsal cinsiyet ve ilişkili kavramların siyasiler, sivil toplum ve halk nezdinde yeterince tartışılmadan ülkemizde norm olarak uygulanmaya başlamasıdır. Yine de, toplumsal cinsiyet ve bu kavrama dayanılarak oluşturulan belgelerin ideolojisi, perspektifi, aileye ve geleceğe etkilerinin konuşulması, masaya yatırılması değerli bir gelişmedir.

Toplumsal cinsiyet Batılı feministlerce ortaya atılan ve kuramsal açıdan güçlendirilen bir kavramken, "kadın hakları" bağlamında değerlendirilerek pek çok kesimce sahiplenilmiştir. Aile Akademisi Derneği olarak, toplumdaki kadın ve erkek algısından kaynaklı ortaya çıkan mağduriyetleri toplumsal problemlerimizden biri olarak görmekle birlikte, toplumsal cinsiyet ve ilişkili kavramların içeriğinden dolayı endişelerimizi, eleştirilerimizi kurulduğumuz günden bu yana çeşitli platformlarda dile getirmiş bulunmaktayız. Derneğimiz, yürüttüğü araştırma ve çalışmalarda eleştirilerini kişi ya da kurumlara indirgmeden, kavramsal ve bilimsel temelde yürütmeye gayret etmektedir.¹ Bu çalışmalara dayanarak toplumsal cinsiyet eşitliğine dayalı politikalarından vazgeçilmesi ve İstanbul Sözleşmesi'nin feshedilmesi çağrısında bulunmuştur.

Son günlerde, ülkemizdeki kadın ve aile politikalarına yönelik eleştiriler, Kadın ve Demokrasi Derneği (KADEM) adıyla 2013'te kurulan bir STK'ya indirgenerek yürütülmektedir. KADEM'in "kadın hakları" bağlamında değerlendirdiği toplumsal cinsiyet kavramını, kendi yorumladığı biçimde gündemine aldığı bilince de, doğrudan politika üreten bir kurum değil, sivil toplum kuruluşu olduğu akılda tutulmalıdır. Bununla birlikte toplumsal cinsiyet kavramı ülkemizdeki akademisyen ve politikacıların ürettiği bir kavram da değildir. Toplumsal cinsiyet, Batılı teorisyenler tarafından üretilen, Batılı devletlerin ve uluslararası şirketlerin organize/finanse edip, ülkemize de ihraç ettiği bir kavramdır.

Toplumsal cinsiyet kavramının ve bununla ilişkili olarak İstanbul Sözleşmesi'nin eleştirilmesi, karşıt argümanlar üretilmesi, dikte edilen rollere karşı mücadele verilmesi geleceğimiz ve ailemiz adına değerli çabalarla. Ama bu eleştirilerde ölçülü olma çabası da eleştirilerin en az kendisi kadar değerlidir. Bununla birlikte dikkatimizi, toplumsal cinsiyet teori ve politikalarına ve bunların küresel ölçekte üretildiği merkezlere yöneltmenin faydalı olduğuna inanıyor, STK'ların da bu konuda öncü rol almasını umuyor; aileye ilişkin kaygıları olan yapılarla ortak noktalarda buluşmanın önemli olduğunu düşünüyoruz.

Kamuoyuna saygıyla duyurulur.

AİLE AKADEMİSİ DERNEĞİ

11.07.2019

¹ Aile Akademisi Derneği'nin konuyla ilgili araştırma, rapor ve çalışmaları dernek web sitesinden (<http://aileakademisi.org/arastirmalar>) incelenebilir.